

POSTANOWIENIE

Dnia 10 maja 2006 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Barbara Myszka (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Irena Gromska-Szuster

SSN Grzegorz Misiurek

w sprawie z urzędu

przy uczestnictwie Arcybractwa [...] i Kurii Metropolitalnej w K.

o wykreślenie z Krajowego Rejestru Sądowego,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 10 maja 2006 r.,

zażalenia uczestnika Arcybractwa [...]

na postanowienie Sądu Okręgowego w K.

z dnia 30 stycznia 2006 r.,

oddala zażalenie.

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 17 stycznia 2002 r. Sąd Rejonowy w K. – na podstawie art. 10 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz. U. Nr 121, poz. 770 ze zm.) – wpisał do rejestru stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz publicznych zakładów opieki zdrowotnej, pod numerem KRS [...], stowarzyszenie pod nazwą Arcybractwo [...]. Natomiast w dniu 8 października 2003 r. wszczął z urzędu postępowanie o wykreślenie wymienionego stowarzyszenia z rejestru.

Postanowieniem z dnia 18 stycznia 2005 r. Sąd Rejonowy stwierdził, że nie zachodzą przesłanki do wykreślenia Arcybractwa z Krajowego Rejestru Sądowego i umorzył postępowanie. Na skutek apelacji Kurii Metropolitarnej w K. od postanowienia z dnia 18 stycznia 2005 r., Sąd Okręgowy w K. postanowieniem z dnia 21 września 2005 r. uchylił zaskarżone postanowienie. W uzasadnieniu stwierdził natomiast, że wpis dokonany w Krajowym Rejestrze Sądowym – rejestrze stowarzyszeń, innych organizacji społecznych i zawodowych, fundacji oraz publicznych zakładów opieki zdrowotnej postanowieniem z dnia 17 stycznia 2002 r. jest niezgodny z rzeczywistością, wobec czego zachodzą podstawy do jego wykreślenia na podstawie art. 12 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (jedn. tekst: Dz. U. z 2001 r. Nr 17, poz. 209 ze zm.). Z tej przyczyny uznał apelację za uzasadnioną i na podstawie art. 386 § 4 w związku z art. 518 k.p.c. oraz art. 7 powołanej ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym postanowienie Sądu Rejonowego uchylił.

Arcybractwo [...] wniosło od postanowienia Sądu Okręgowego skargę kasacyjną z wnioskiem o jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Postanowieniem z dnia 30 stycznia 2006 r. Sąd Okręgowy skargę tę odrzucił, stwierdzając, że, zgodnie z art. 519¹ § 1 k.p.c., skarga kasacyjna przysługuje jedynie od postanowień sądu drugiej instancji kończących postępowanie w sprawie, natomiast postanowienie objęte skargą nie ma takiego

charakteru. Z tego względu wniesiona skarga kasacyjna ulegała odrzuceniu jako niedopuszczalna (art. 398⁶ § 2 w związku z art. 13 § 2 k.p.c.).

W zażaleniu na powyższe postanowienie Arcybractwo [...] wносиło o jego uchylenie, zarzucając, że, wbrew odmiennemu stanowisku Sądu Okręgowego, postanowienie tego Sądu z dnia 21 września 2005 r. jest postanowieniem kończącym postępowanie, ponieważ Sąd Okręgowy jedynie uchylił nim zaskarżone postanowienie, natomiast nie przekazał sprawy do ponownego rozpoznania. Tak zresztą zakwalifikował postanowienie z dnia 21 września 2005 r. sam Sąd Okręgowy, który – oddalając wniosek o jego wykładnię – w uzasadnieniu postanowienia z dnia 3 listopada 2005 r. stwierdził, że odnośne postanowienie kończy postępowanie w sprawie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 519¹ § 3 k.p.c., w postępowaniu rejestrowym skarga kasacyjna przysługuje jedynie od postanowień sądu drugiej instancji w przedmiocie wpisu lub wykreślenia z rejestru podmiotu podlegającego rejestracji. Jest przy tym oczywiste, że – ze względu na regulację zawartą w art. 519¹ § 1 k.p.c. – muszą to być postanowienia kończące postępowanie w sprawie.

W niniejszej sprawie Sąd Okręgowy istotnie w uzasadnieniu postanowienia z dnia 3 listopada 2005 r., oddalającego wniosek o wykładnię, stwierdził, że postanowienie z dnia 21 września 2005 r. należy uznać za kończące postępowanie, postanowieniem tym bowiem Sąd „nie przekazał sprawy do ponownego rozpoznania ani też nie określił niezbędnych w tym zakresie do stosowania reguł”. Kwalifikacja ta jest jednak oczywiście błędna. To prawda, że, zgodnie z art. 694⁷ k.p.c., w razie uwzględnienia środka odwoławczego od orzeczenia wydanego w postępowaniu rejestrowym, dotyczącego wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego, sąd drugiej instancji uchyla zaskarżone orzeczenie i przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania sądowi rejestrowemu. Okoliczność, że w sentencji postanowienia z dnia 21 września 2005 r. Sąd Okręgowy ograniczył się tylko do uchylenia zaskarżonego postanowienia, nie oznacza jednak, że postanowienie to staje się przez to orzeczeniem kończącym postępowanie w sprawie. O takiej kwalifikacji przesądza bowiem treść podjętego rozstrzygnięcia. Z sentencji

postanowienia z dnia 21 września 2005 r. wynika natomiast w sposób niebudzący wątpliwości, że Sąd Okręgowy uchylił postanowienie Sądu Rejonowego z dnia 18 stycznia 2005 r., czyli postanowienie, którym Sąd ten stwierdził, iż nie zachodzą przesłanki do wykreślenia Arcybractwa z Krajowego Rejestru Sądowego i umorzył postępowanie w sprawie. Oznacza to, że postępowanie w przedmiocie wykreślenia Arcybractwa z Krajowego Rejestru Sądowego nie zostało – jak dotąd – zakończone, oraz że konieczne jest ponowne rozpoznanie sprawy przez Sąd pierwszej instancji. Tym samym postanowienie Sądu Okręgowego z dnia 21 września 2005 r. nie jest postanowieniem kończącym postępowanie w sprawie, od którego przysługuje skarga kasacyjna do Sądu Najwyższego.

Na marginesie wypada zauważyć, że w uzasadnieniu postanowienia z dnia 21 września 2005 r. znalazło się – jak należy sądzić w wyniku oczywistej omyłki – stwierdzenie o uchyleniu postanowienia Sądu Rejonowego z dnia 17 stycznia 2002 r. O treści podjętego rozstrzygnięcia przesądza jednak sentencja postanowienia z dnia 21 września 2005 r., z której jednoznacznie wynika, że Sąd Okręgowy, na skutek apelacji wniesionej przez Kurię Metropolitalną w K., uchylił postanowienie Sądu Rejonowego z dnia 18 stycznia 2005 r. Tylko to postanowienie mógł zresztą uchylić, ponieważ ono zostało zaskarżone apelacją.

Z przytoczonych wyżej powodów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁴ w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c. oddalił zażalenie jako pozbawione uzasadnionych podstaw.